

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Кафедра соціальної роботи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

Мобілі 2025 р.

ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

«Надання соціальних послуг відповідно до державних стандартів»

Рівень вищої освіти

Галузь знань:

Спеціальність

Післядипломна освіта

I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

I10 Соціальна робота та консультування

Програма підвищення кваліфікації «Надання соціальних послуг відповідно до державних стандартів» – Одеса: ОНУ, 2025. – 21 с.

Розробники:

Тетяна ХЛІВНЮК, кандидат політичних наук, доцент кафедри соціальної роботи

Катерина КУЛАВА, доктор філософії з соціальної роботи, доцент кафедри соціальної роботи;

Ірина СИДУН, кандидат історичних наук, доцент кафедри соціальної роботи;

Марина БРАГАР, старший викладач кафедри соціальної роботи

Програма затверджена на засіданні кафедри соціальної роботи

Протокол № 2 від. "29" вересня 2025 р.

Завідувач кафедри Т. Хлівнюк Тетяна ХЛІВНЮК

Програма затверджена на засіданні Вченої ради ФПСР ОНУ імені

І.І. Мечникова

Протокол № 2 від. "29" жовтня 2025 р.

Голова Вченої ради Лариса Дунаєва Лариса ДУНАЄВА

Термін дії програми: з 2025 до 2030 року

Обсяг програми	180 год / 6 кредитів ЄКТС Програма підвищення кваліфікації передбачає такі форми роботи: лекції (30 год.), практичні заняття (28 год.), самостійна робота (120 годин), атестація у вигляді заліку (2 години) відповідно для очної / дистанційної / змішаної форм навчання.
Строки виконання програми	4-5 тижнів
Форма підвищення кваліфікації	<i>Очна / дистанційна/ змішана</i>
Мета	<p>Метою курсу є Формування та поглиблення системних професійних компетентностей фахівців соціальної сфери щодо організації, планування, надання, моніторингу та оцінювання соціальних послуг відповідно до чинного законодавства та державних стандартів, із урахуванням особливостей функціонування системи соціального забезпечення в територіальних громадах, умов воєнного стану, цифровізації процесів та необхідності забезпечення якості, клієнтоорієнтованості й професійної стійкості надавачів соціальних послуг.</p> <p>Програма спрямована на розвиток здатності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - комплексно аналізувати інституційну структуру системи надання соціальних послуг та механізми міжвідомчої взаємодії; - застосовувати правові норми та державні стандарти у щоденній професійній діяльності; - здійснювати визначення потреб населення та планування розвитку соціальних послуг у територіальній громаді; - організовувати ведення випадку як базову модель надання послуг, включаючи оцінювання потреб особи/сім'ї, розробку індивідуального плану та насаження отримувачів; - використовувати інструменти електронного кейс-менеджменту; - впроваджувати систему моніторингу та оцінювання якості соціальних послуг; - забезпечувати професійну ефективність в умовах підвищеного психоемоційного

	навантаження та ризиків професійного вигорання.
Завдання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Систематизувати знання щодо інституційної структури системи надання соціальних послуг, повноважень її суб'єктів та механізмів функціональної взаємодії на державному та місцевому рівнях. 2. Поглибити розуміння правових основ надання соціальних послуг, зокрема положень Закону України «Про соціальні послуги», підзаконних актів та Класифікатора соціальних послуг. 3. Сформувати вміння застосовувати державні стандарти соціальних послуг у професійній діяльності з урахуванням їх структури, змісту та обов'язкових компонентів. 4. Розвинути компетентності з організації надання соціальних послуг у територіальній громаді, включаючи аналіз ресурсів громади та нормативно-правових механізмів регулювання. 5. Навчити здійснювати визначення потреб населення у соціальних послугах та планувати розвиток системи соціальних послуг на рівні громади. 6. Удосконалити навички ведення випадку (case management) як базової моделі організації надання соціальних послуг, включаючи: <ul style="list-style-type: none"> ○ первинну та комплексну оцінку потреб особи та/або сім'ї; ○ розробку індивідуального плану; ○ міжвідомчу взаємодію; ○ завершення випадку та оцінку результатів. 7. Сформувати здатність застосовувати підхід наснаження (empowerment) та розвитку сильних сторін отримувачів соціальних послуг. 8. Опанувати інструменти електронного кейс-менеджменту та цифрового документування процесу надання соціальних послуг. 9. Розвинути вміння здійснювати моніторинг та оцінку якості соціальних послуг, впроваджувати внутрішню систему забезпечення якості. 10. Поглибити розуміння особливостей організації соціальних послуг в умовах

	<p>воєнного стану, кризових ситуацій та підвищеної соціальної вразливості населення.</p> <p>11. Сприяти формуванню професійної стійкості фахівців соціальної сфери, попередженню професійного вигорання та збереженню психоемоційного ресурсу.</p>
Напрями	Надання соціальних послуг
Перелік компетентностей, які вдосконалюються	<p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК6. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ФК3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.</p> <p>ФК5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.</p> <p>ФК6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.</p> <p>ФК9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів, в тому числі на етапі раннього втручання.</p> <p>ФК10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.</p>

	<p>ФК11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових, гендерних, етнічних та інших особливостей, в тому числі на етапі раннього втручання.</p> <p>ФК15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.</p> <p>ФК16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.</p> <p>ФК17. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій-партнерів з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.</p> <p>ФК19. Здатність здійснювати моніторинг та оцінку результатів актуальності та якості послуг, що надаються фахівцем у сфері соціальної роботи.</p> <p>ФК22. Здатність організовувати та реалізовувати процес надання соціальних та консультативних послуг особам/сім'ям у вразливому стані та СЖО.</p> <p>ФК24. Здатність здійснювати комплексну діагностику ситуації та потреб клієнта, аналізувати отримані дані та розробляти обґрунтовані плани соціальної інтервенції.</p> <p>ФК27. Здатність до самоаналізу власної професійної діяльності та впровадження принципів доказової практики в соціальній роботі та консультуванні.</p>
<p>Очікувані результати</p>	<p>У результаті проходження курсу підвищення кваліфікації слухач повинен знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативно-правову базу у сфері надання соціальних послуг (Закон України «Про соціальні послуги», підзаконні акти, Класифікатор соціальних послуг). 2. Інституційну структуру системи надання соціальних послуг, повноваження та взаємодію її суб'єктів на державному та місцевому рівнях. 3. Зміст, структуру та вимоги державних стандартів соціальних послуг.

	<p>4. Механізми організації надання соціальних послуг у територіальній громаді, включаючи особливості роботи в умовах воєнного стану.</p> <p>5. Професійні ролі, компетентності та відповідальність надавачів соціальних послуг.</p> <p>6. Права, категорії та потреби отримувачів соціальних послуг, принципи їх участі у процесі надання послуг.</p> <p>7. Методологію визначення потреб населення у соціальних послугах.</p> <p>8. Принципи та етапи ведення випадку (case management).</p> <p>9. Підходи наснаження (empowerment) та розвитку сильних сторін клієнтів.</p> <p>10. Основи електронного кейс-менеджменту та цифрового документування.</p> <p>11. Критерії та інструменти моніторингу й оцінки якості соціальних послуг.</p> <p>12. Ризики професійного вигорання та механізми підтримки професійної стійкості.</p> <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Застосовувати положення законодавства та державних стандартів у практичній діяльності. - Аналізувати систему надання соціальних послуг у конкретній територіальній громаді. - Здійснювати визначення потреб населення та окремих категорій отримувачів послуг. - Планувати розвиток соціальних послуг у громаді з урахуванням ресурсів та викликів. - Організувати процес надання соціальної послуги відповідно до державного стандарту. - Проводити первинну та комплексну оцінку потреб особи та/або сім'ї. - Розробляти індивідуальний план надання соціальної послуги. - Реалізовувати ведення випадку із застосуванням мультидисциплінарного підходу. - Використовувати підхід наснаження для активізації ресурсів клієнта.
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Вести професійну документацію та застосовувати інструменти електронного кейс-менеджменту. - Здійснювати внутрішній моніторинг та оцінювання якості соціальних послуг. <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - Приймати професійні рішення в умовах підвищеного психоемоційного навантаження та забезпечувати власну професійну стійкість. <hr/> <p>ПРН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язання професійних завдань</p> <p>ПРН2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження</p> <p>ПРН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегруючи теорію і практику.</p> <p>ПРН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання складних життєвих обставин і передбачати наслідки втручань.</p> <p>ПРН 6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.</p> <p>ПРН 7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань, в тому числі на етапі раннього втручання.</p> <p>ПРН 8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях</p> <p>ПРН11. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командування та координувати командну роботу;</p> <p>ПРН12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.</p> <p>ПРН 13. Використовувати методи соціальної діагностики для оцінювання потреб і ресурсів клієнтів.</p> <p>ПРН 15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.</p>
--	--

	<p>ПРН 17. Встановлювати взаємини з клієнтами на засадах довіри та етичних стандартів соціальної роботи.</p> <p>ПРН 18. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.</p> <p>ПРН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.</p> <p>ПРН20. Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.</p> <p>ПРН21. Використовувати професійно-профільовані знання у забезпеченні посередництва між різними суспільними й державними структурами та клієнтами</p> <p>ПРН 23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.</p> <p>ПРН 27. Здійснювати комплексну діагностику ситуації та потреб клієнта, аналізувати отримані дані для розробки обґрунтованих планів соціально консультативної інтервенції.</p>
<p>Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації</p>	<p>Сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого зразка</p>
<p>Місце виконання програми</p>	<p>Одеський національний університет імені І. І. Мечникова</p> <p>– очна форма – місце проведення: м. Одеса, вул. Змієнко Всеволода, 2 та Пастера , 42, наявні захисні споруди цивільного захисту, гуртожиток (за потреби), забезпечено доступність для осіб з інвалідністю/особливими освітніми потребами) до навчального корпусу;</p> <p>– дистанційна/змішана – навчання відбувається на основі публічних сервісів відеоконференцій Zoom та засобів їх інтеграції з Google Classroom (Гугл Клас). У системі Google Classroom (Гугл Клас) будуть розміщені навчальні матеріали, посилання на нормативно-правову базу, додаткову літературу, завдання для поточного і підсумкового контролю.</p>

	Графік проведення занять, тривалість виконання програми підвищення кваліфікації: 4-5 тижнів; по 2-3 зустрічі на тиждень по 4 год. у другу половину дня;
Мінімальна та максимальна кількість осіб в груп	5-25 слухачів
Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять).	Професійно-орієнтоване навчання, використання ігрових технологій, технології інтенсивного і дистанційного навчання, створення презентацій, використання інтернет-ресурсів, платформ, інтерактивні вправи тощо.
Форма підсумкового контролю	Тестовий контроль

1.ЗМІСТ КУРСУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Інституційні та правові засади системи надання соціальних послуг

1. Суб'єкти системи надання соціальних послуг: інституційна структура, нормативно-правове регулювання та функціональна взаємодія

Система надання соціальних послуг як складова соціальної політики держави та інституційно оформлений механізм соціального захисту населення. Структура системи соціальних послуг в Україні та розмежування повноважень між центральними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та іншими учасниками процесу. Нормативно-правове регулювання сфери соціальних послуг як основа організації, фінансування та контролю якості надання допомоги. Принципи функціонування системи соціальних послуг і їх реалізація у практиці соціальної роботи. Взаємодія суб'єктів системи соціальних послуг, міжвідомча та міжсекторальна співпраця як умова комплексного реагування на потреби отримувачів. Проблеми координації та узгодженості дій суб'єктів системи соціальних послуг у сучасних соціальних умовах.

2. Правові основи надання соціальних послуг. Класифікатор соціальних послуг

Конституційні засади соціального захисту населення. Закон України «Про соціальні послуги» як базовий нормативно-правовий акт у сфері надання соціальних послуг. Підзаконні нормативні акти, що регулюють порядок організації надання соціальних послуг. Повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері соціальних послуг. Права та обов'язки надавачів і отримувачів соціальних послуг. Принципи надання соціальних послуг (доступність, адресність, добровільність, конфіденційність, дотримання прав людини). Класифікатор соціальних послуг: структура, види та групи соціальних послуг. Платні та безоплатні соціальні послуги. Порядок визначення потреби у соціальних послугах відповідно до законодавства. Договір про надання соціальних послуг як правова форма взаємодії.

3. Державні стандарти надання соціальних послуг

Поняття та правова природа державного стандарту соціальної послуги. Нормативне регулювання розроблення та затвердження державних стандартів. Структура державного стандарту соціальної послуги. Обов'язкові вимоги до змісту, обсягу та умов надання соціальної послуги. Критерії доступності та якості соціальних послуг відповідно до стандартів. Показники результативності надання соціальних послуг. Документування процесу надання послуги відповідно до стандарту. Відповідальність за недотримання державних стандартів. Роль стандартів у забезпеченні якості соціальних послуг у територіальній громаді. Практичне застосування державних стандартів у діяльності надавачів соціальних послуг.

4. Соціальні послуги в територіальній громаді: класифікація та нормативно-правове регулювання

Соціальні послуги: поняття та види. Класифікація соціальних послуг. Основні нормативно-правові акти, які регулюють питання організації надання соціальних послуг. Базові соціальні послуги в ТГ. Етапи розвитку та забезпечення надання соціальних послуг жителям громади. Вимоги до надавачів соціальних послуг різних форм власності в ТГ

згідно чинного законодавства. Основні аспекти побудови інтегрованої системи соціального захисту на рівні громади.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Суб'єкти системи та планування соціальних послуг у громаді

5. Надавачі соціальних послуг як ключові суб'єкти системи: професійні ролі, компетентності та відповідальність

Надавачі соціальних послуг як центральні учасники процесу реалізації соціальної допомоги та підтримки населення. Професійна ідентичність фахівця соціальної сфери та її формування в умовах сучасних соціальних викликів. Професійні ролі надавачів соціальних послуг у роботі з різними категоріями клієнтів та у взаємодії з іншими суб'єктами системи. Компетентнісний підхід у діяльності надавачів соціальних послуг як умова забезпечення якості соціальної роботи. Комунікативні, етичні, аналітичні та кризові компетентності фахівців соціальної сфери в контексті роботи з уразливими групами населення. Професійна, правова та етична відповідальність надавачів соціальних послуг у процесі надання допомоги та прийняття професійних рішень.

6. Отримувачі соціальних послуг як суб'єкти системи надання соціальних послуг: категорії, права, потреби та участь у процесі надання послуг

Отримувачі соціальних послуг у системі соціальної роботи та трансформація підходів до їх ролі у процесі надання допомоги. Основні категорії отримувачів соціальних послуг та різноманітність їхніх соціальних, психологічних і життєвих потреб. Права отримувачів соціальних послуг як нормативна та етична основа професійної діяльності надавачів. Оцінка потреб клієнтів як ключовий етап планування соціальних послуг та індивідуального супроводу. Участь отримувачів у процесі надання соціальних послуг як реалізація партнерського та людиноцентричного підходу. Значення активної позиції клієнта для підвищення ефективності соціальної допомоги та сталості позитивних змін

7. Визначення потреб населення у соціальних послугах

Порядок визначення потреб населення територіальної громади у соціальних послугах. Мета та ключові засади визначення потреб населення територіальної громади у соціальних послугах. Етапи визначення потреб населення у соціальних послугах. Збір кількісних та якісних даних для визначення потреб населення. Типи даних та методи їх збору. . Визначення потреб населення у соціальних послугах в особливий період. Аналіз статистичних, адміністративних даних та документів. Соціальне дослідження: збір даних про потреби мешканців громади. Оцінювання організаційної спроможності громади. Підготовка звіту за результатами визначення потреб населення.

8. Планування розвитку соціальних послуг у територіальній громаді

Середньострокове планування та забезпечення розвитку і надання соціальних послуг. Застосування середньострокового планування. Основні стадії розроблення та виконання місцевих цільових програм. Структура місцевої цільової програми.

9. Особливості організації надання соціальних послуг у територіальній громаді під час війни

Напрями, методи і форми соціальної роботи в територіальній громаді під час війни. Благодійність, волонтерство як важливі аспекти діяльності у сфері соціального захисту під час війни. Соціальна робота на рівні органів місцевого самоврядування. Соціальна робота на рівні територіальної громади. Соціальна робота на рівні закладів соціальної сфери. Соціальна робота на рівні жителів громад. Співпраця з бізнесом для вирішення соціальних проблем громади. Інформаційна підтримка через соціальні мережі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Ведення випадку та сучасні підходи до організації надання соціальних послуг

10. Ведення випадку як базовий спосіб організації надання соціальних послуг у громаді

Поняття та сутність ведення випадку у соціальній роботі, ведення випадку як технологія організації соціальних послуг, мета, завдання та принципи ведення випадку, етапи ведення випадку, суб'єкти ведення випадку та їх функції, роль фахівця із соціальної роботи (кейс-менеджера), міжвідомча та міждисциплінарна взаємодія у процесі ведення випадку, особливості ведення випадку в умовах децентралізації.

11. Оцінка потреб особи та/або сім'ї у процесі ведення випадку

Значення оцінки потреб у процесі ведення випадку, види оцінки потреб (первинна, початкова, комплексна), оцінка рівня безпеки особи та дитини, виявлення складних життєвих обставин, ризиків і ресурсів, методи та інструменти оцінки потреб, участь отримувача соціальних послуг в оцінці власних потреб, етичні вимоги та професійні межі під час проведення оцінки потреб.

12. Наснаження отримувачів соціальних послуг під час ведення випадку. Розвиток сильних сторін клієнтів

Поняття наснаження (empowerment) у соціальній роботі, клієнтоорієнтований і партнерський підходи, внутрішня та зовнішня мотивація отримувачів соціальних послуг, залучення клієнтів до прийняття рішень і планування змін, формування відповідальності та самостійності, робота з опором і амбівалентністю, професійна комунікація та побудова довірливих відносин у процесі ведення випадку.

13. Електронний кейс-менеджмент у системі надання соціальних послуг

Поняття та сутність електронного кейс-менеджменту у соціальній роботі, електронна документація у процесі ведення випадку, використання цифрових інструментів та інформаційних систем, переваги й обмеження електронного кейс-менеджменту, захист персональних даних і конфіденційність, етичні та правові аспекти цифровізації соціальних послуг, перспективи розвитку електронного кейс-менеджменту.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Якість соціальних послуг та професійна стійкість фахівця

14. Моніторинг та оцінка якості надання соціальних послуг

Суть та особливості проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг. Цілі моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг. Особливості проведення

моніторингу надання соціальних послуг. Внутрішня і зовнішня оцінка якості надання соціальних послуг.

15. Професійна діяльність надавачів соціальних послуг в умовах підвищеного психоемоційного навантаження та професійного вигорання

Специфіка професійної діяльності фахівців соціальної сфери в умовах підвищеної емоційної залученості. Психоемоційне навантаження у професійній діяльності надавачів соціальних послуг. Професійний стрес: чинники, прояви та наслідки. Синдром професійного вигорання: сутність, структура та стадії розвитку. Вторинна травматизація та співпереживальний стрес у роботі з вразливими категоріями клієнтів. Ознаки та індикатори професійного виснаження та їх вплив на якість соціальних послуг. Профілактика професійного вигорання на індивідуальному рівні. Організаційні механізми підтримки фахівців соціальної сфери (супервізія, інтервізія, командна взаємодія). Професійна стійкість (resilience) та ресурсний підхід у соціальній роботі. Етичні дилеми та межі професійної відповідальності в умовах кризових ситуацій. Самоменеджмент і розвиток професійного ресурсу фахівця соціальної сфери.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна (вечірня) форма				
	Σ Разом	у тому числі			
		Лекції	Прак тичні	Самостій на робота	Контр ольні заходи
1	2	3	4	5	6
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Організаційно-методичні засади ведення випадку у громаді					
Тема 1. Суб'єкти системи надання соціальних послуг: інституційна структура, нормативно-правове регулювання та функціональна взаємодія	44	8	6	30	
Тема 2. Правові основи надання соціальних послуг. Класифікатор соціальних послуг					
Тема 3. Державні стандарти надання соціальних послуг					
Тема 4. Соціальні послуги в територіальній громаді: класифікація та нормативно-правове регулювання					
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Суб'єкти системи та планування соціальних послуг у громаді					
Тема 5. Надавачі соціальних послуг як ключові суб'єкти системи: професійні ролі, компетентності та відповідальність	60	10	10	40	
Тема 6. Отримувачі соціальних послуг як суб'єкти системи надання соціальних послуг: категорії, права, потреби та участь у процесі надання послуг					
Тема 7. Визначення потреб населення у соціальних послугах					
Тема 8. Планування розвитку соціальних послуг у територіальній громаді					
Тема 9. Особливості організації надання соціальних послуг у територіальній громаді під час війни					
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Ведення випадку та сучасні підходи до організації надання соціальних послуг					

Тема 10. Ведення випадку як базовий спосіб організації надання соціальних послуг у громаді	48	8	8	32	
Тема 11. Оцінка потреб особи та/або сім'ї у процесі ведення випадку					
Тема 12. Наснаження отримувачів соціальних послуг під час ведення випадку. Розвиток сильних сторін клієнтів					
Тема 13. Електронний кейс-менеджмент у системі надання соціальних послуг					
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Якість соціальних послуг та професійна стійкість фахівця					
Тема 14. Моніторинг та оцінка якості надання соціальних послуг	26	4	4	18	
Тема 15. Професійна діяльність надавачів соціальних послуг в умовах підвищеного психоемоційного навантаження та професійного вигорання					
Тестовий контроль	2				2
Разом	180	30	28	58	2

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг годин
1	Тема 1. Суб'єкти системи надання соціальних послуг: інституційна структура, нормативно-правове регулювання та функціональна взаємодія	1
2	Тема 2. Правові основи надання соціальних послуг. Класифікатор соціальних послуг	1
3	Тема 3. Державні стандарти надання соціальних послуг	2
4.	Тема 4. Соціальні послуги в територіальній громаді: класифікація та нормативно-правове регулювання	2
5	Тема 5. Надавачі соціальних послуг як ключові суб'єкти системи: професійні ролі, компетентності та відповідальність	2
6	Тема 6. Отримувачі соціальних послуг як суб'єкти системи надання соціальних послуг: категорії, права, потреби та участь у процесі надання послуг	2
7	Тема 7. Визначення потреб населення у соціальних послугах	2
8	Тема 8. Планування розвитку соціальних послуг у територіальній громаді	2
9	Тема 9. Особливості організації надання соціальних послуг у територіальній громаді під час війни	2
10	Тема 10. Ведення випадку як базовий спосіб організації надання соціальних послуг у громаді	2

11	Тема 11. Оцінка потреб особи та/або сім'ї у процесі ведення випадку	2
12	Тема 12. Наснаження отримувачів соціальних послуг під час ведення випадку. Розвиток сильних сторін клієнтів	2
13	Тема 13. Електронний кейс-менеджмент у системі надання соціальних послуг	2
14	Тема 14. Моніторинг та оцінка якості надання соціальних послуг	2
15	Тема 15. Професійна діяльність надавачів соціальних послуг в умовах підвищеного психоемоційного навантаження та професійного вигорання	2
Усього		28

5.Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

а) за джерелом інформації – словесні (пояснення, розповідь, бесіда), наочні (спостереження, демонстрація), практичні (моделювання).

б) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації (індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні);

в) за ступенем самостійності мислення (репродуктивні, пошукові, дослідницькі);

г) за ступенем керування навчальною діяльністю (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії, створення ситуації пізнавальної новизни, інтерактивні вправи та завдання.

Форми організації: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, практичні заняття, самостійна робота.

Методи навчання: лекція, бесіда, інструктаж, інтерактивні, проблемно-пошукові методи, навчальне проєктування, розв'язання ситуаційних задач, кейсів, підготовка доповідей і презентацій, виступи з доповідями, самостійна робота з джерелами, з нормативними документами.

Самостійна робота включає роботу з навчально-методичною літературою та виконання практичних завдань: підготовку презентацій, доповідей, вирішення ситуаційних задач, практичних завдань.

6.Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

При проходженні курсу підвищення кваліфікації здійснюється поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться з метою визначення рівня підготовленості слухача з певних тем, якості виконання конкретних завдань та здійснюється впродовж курсу під час проведення аудиторних практичних занять та при виконанні самостійної роботи.

Об'єктом поточного оцінювання є:

програмний матеріал, який викладається на лекціях;

питання і проблеми, що розглядаються та обговорюються на практичних заняттях;

програмний матеріал для самостійного вивчення, який передбачений робочою програмою та включає: презентації, доповіді та вирішення ситуаційних задач.

Форма підсумкового контролю – Залік.

Підсумкова оцінка визначається шляхом тестування результатами поточного контролю за 100-бальною шкалою з метою визначення рівня оволодіння матеріалом, слухач повинен набрати 60% правильних відповідей.

7. Навчально методичне забезпечення

- Програма підвищення кваліфікації.
- Мультимедійні презентації.
- Допоміжний роздатковий матеріал.

8. Питання до підсумкового контролю

1. Розкрийте інституційну структуру системи надання соціальних послуг в Україні.
2. Охарактеризуйте суб'єктів системи надання соціальних послуг та їх повноваження.
3. Проаналізуйте механізми міжвідомчої взаємодії у сфері надання соціальних послуг.
4. Визначте роль органів місцевого самоврядування у системі соціальних послуг.
5. Охарактеризуйте правові засади надання соціальних послуг в Україні.
6. Розкрийте зміст Закону України «Про соціальні послуги».
7. Поясніть принципи надання соціальних послуг.
8. Дайте характеристику Класифікатору соціальних послуг.
9. Охарактеризуйте види соціальних послуг відповідно до Класифікатора.
10. Розкрийте порядок організації надання соціальних послуг відповідно до законодавства.
11. Визначте поняття та правову природу державного стандарту соціальної послуги.
12. Охарактеризуйте структуру державного стандарту соціальної послуги.
13. Поясніть вимоги до змісту та обсягу соціальної послуги відповідно до стандарту.
14. Розкрийте критерії якості соціальних послуг.
15. Проаналізуйте значення державних стандартів для забезпечення якості послуг у громаді.
16. Охарактеризуйте систему соціальних послуг у територіальній громаді.
17. Розкрийте нормативно-правове регулювання соціальних послуг у громаді.
18. Визначте ресурси територіальної громади для розвитку соціальних послуг.
19. Охарактеризуйте роль центрів надання соціальних послуг у громаді.
20. Проаналізуйте особливості організації соціальних послуг в умовах воєнного стану.
21. Розкрийте професійні ролі надавачів соціальних послуг.
22. Визначте компетентності фахівців соціальної сфери.
23. Охарактеризуйте професійну відповідальність надавачів соціальних послуг.
24. Розкрийте права отримувачів соціальних послуг.
25. Проаналізуйте участь отримувачів у процесі надання соціальних послуг.
26. Визначте методи встановлення потреб населення у соціальних послугах.
27. Охарактеризуйте процедуру оцінювання потреб громади.
28. Розкрийте етапи планування розвитку соціальних послуг у громаді.
29. Проаналізуйте стратегічне планування соціальних послуг.
30. Охарактеризуйте механізми прийняття рішень щодо розвитку послуг у громаді.
31. Розкрийте сутність ведення випадку як базової моделі організації надання послуг.
32. Охарактеризуйте етапи ведення випадку.
33. Поясніть процедуру первинної оцінки потреб особи та/або сім'ї.
34. Розкрийте зміст комплексної оцінки потреб.
35. Охарактеризуйте структуру індивідуального плану надання соціальної послуги.
36. Проаналізуйте мультидисциплінарний підхід у веденні випадку.
37. Розкрийте принципи наснаження (empowerment) отримувачів соціальних послуг.
38. Охарактеризуйте підхід розвитку сильних сторін клієнта.
39. Визначте критерії завершення випадку.
40. Проаналізуйте роль фахівця соціальної роботи у процесі ведення випадку.
41. Розкрийте сутність електронного кейс-менеджменту.

42. Охарактеризуйте переваги цифровізації процесу надання соціальних послуг.
43. Визначте вимоги до документування процесу надання соціальних послуг.
44. Проаналізуйте питання захисту персональних даних у системі соціальних послуг.
45. Охарактеризуйте внутрішній моніторинг якості соціальних послуг.
46. Розкрийте процедуру оцінки якості соціальних послуг.
47. Проаналізуйте показники результативності соціальних послуг.
48. Визначте роль отримувачів послуг у системі оцінювання якості.
49. Охарактеризуйте механізми вдосконалення якості соціальних послуг.
50. Проаналізуйте відповідальність надавачів за порушення стандартів якості.
51. Розкрийте специфіку професійної діяльності фахівців соціальної сфери в умовах підвищеного навантаження.
52. Визначте поняття професійного стресу у соціальній роботі.
53. Охарактеризуйте синдром професійного вигорання та його стадії.
54. Проаналізуйте фактори ризику розвитку професійного вигорання.
55. Розкрийте поняття вторинної травматизації у роботі з клієнтами.
56. Охарактеризуйте ознаки професійного виснаження фахівця.
57. Проаналізуйте вплив вигорання на якість соціальних послуг.
58. Розкрийте індивідуальні стратегії профілактики професійного вигорання.
59. Охарактеризуйте організаційні механізми підтримки фахівців соціальної сфери.
60. Проаналізуйте значення професійної стійкості (resilience) у діяльності надавачів соціальних послуг.

9.Рекомендована література

Основна

1. Ведення випадку у сфері захисту дитини.
<https://drive.google.com/drive/folders/1EWwJwOoSC-kx3wrDhiTtqcv3LGGWR4vp>
2. Дубич К. В. Публічне управління системою надання адміністративних соціальних послуг у сфері соціального захисту населення України. *Економіка та держава*. Вип. 3(15). 2020. С. 34-39.
3. Закон України «Про соціальні послуги»№ 2671-VIII URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#n482>
4. Зверева І. Д., Кияниця З. П., Кузьмінський В. О., Петрочко Ж. В. Оцінка потреб дитини та її сім'ї: від теорії до практики: Навч. посіб.: У 2-х част. — К.: «Кожній дитині», 2010. — Част. I. — 224 с.
5. Методичні рекомендації з ведення випадку у сфері захисту дитини в умовах гуманітарного реагування: методичний посібник / О. Адрухович, Л. Зінюк, Д. Касьянова, О. Шаріпова; МБО «БФ «СОС Дитячі Містечка» Україна. – Київ: ТОВ «Мозаїк», 2024. – 72 с.
6. Міністерство соціальної політики України (2020). Про затвердження Класифікатора соціальних послуг: Наказ № 643/34926. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0643-20%23Текст#Текст>
7. Николаєва В. І. Європейський досвід управління розвитком системи соціальної роботи : навчально-методичний посібник. Полтава : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. 126 с.
8. Оцінка потреб дитини та її сім'ї / За заг. ред. І. Д. Зверєвої. Авт.: І. Д. Зверєва, З. П. Кияниця, В. О. Кузьмінський, Ж. В. Петрочко, І. Саммон – К.: Держсоцслужба, 2007. – 144 с.
9. Попович В., Новак Т. Соціально-управлінські практики в системі управління соціальною роботою : постановка проблеми. *Ввічливість. Humanitas*. Вип. 1. 2022. С. 101–108.

10. Попович В., Новак Т. Соціально-управлінські практики в системі управління соціальною роботою : постановка проблеми. *Ввічливість. Humanitas*. Вип. 1. 2022. С. 101–108.
11. Семигіна Т. Міжнародна соціальна робота: пріоритети та стандарти Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2021. 175 с.
12. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
13. Семигіна, Т., Слозанська, Г. & Столярик, О. . Класифікація та стандартизація соціальних послуг: міжнародний та український досвід. Аналітичний матеріал. Київ: ПРООН.2024. 274 с.
14. Семигіна, Т., Столярик, О. Розвиток сильних сторін клієнтів соціальної роботи: Посібник. Таллінн: Teadmus.2024 257 с.
15. Соціальна робота з різними категоріями клієнтів / Мітіна С.В., Белавін С.П., Орловська О.А., Журавель О.П., Стебляк О.Г. та ін. – К.: Галактика.- 2021. 436
16. Спільно до нових послуг. Керівництво із впровадження соціальних послуг для сімей з дітьми в громадах. Частина 2. Ведення випадку та міжвідомча взаємодія. Посібник / Дащаківська О.Ю., Стельмах С.С., Максименко К.М. Київ, 2021. 72 с.
17. Столярик О., Семигіна Т. Забезпечення якості соціальних послуг як завдання підготовки соціальних працівників. *Social Work and Education*. 11(3). 2024. С. 417–431. URL: <https://doi.org/10.25128/2520-6230.24.3.9>
18. Столярик, О. Сучасні уявлення про резил'єнтність громади: уроки для підготовки соціальних працівників. *Social Work and Education*, 12(1). 2025. 98–115. URL: <https://doi.org/10.25128/2520-6230.25.1.8>
19. Kolomiets, L. Features of the activities of social services specialists in Ukraine under modern challenges. *Personality and Environmental Issues*, 4(3). 2025. 57-63. URL: [https://doi.org/10.31652/2786-6033-2025-4\(3\)-57-63](https://doi.org/10.31652/2786-6033-2025-4(3)-57-63)
20. Slozanska H. . Are future social workers of bachelor degree ready to provide integrated social services in the territorial community in Ukraine. *Social Work and Education*, 5(4), 2018. 84–103. URL: <https://doi.org/10.25128/2520-6230.18.4.8>

Додаткова:

1. Гринців М. В., Зубрицький І. Я. Організація професійної комунікації в соціальній роботі. *Journal «ScienceRise : Pedagogical Education»*. 2024. №2(59). С. 18-23.
2. Дубич К. В. Інформаційне забезпечення системи надання соціальних послуг в Україні: сучасний стан і напрями удосконалення. *Інвестиції : практика та досвід*. Вип. 2. 2015. С.112-117.
3. Єнгаличева І., Гордєєва. Т. Моніторинг та оцінка надання соціальної послуги з формування життєстійкості у територіальних громадах. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 1(56). 2025. С. 51–55. URL: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2025.56.51-55>
4. Кулик І.В. Соціальна робота з різними групами клієнтів: навчальний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2020. 236с.
5. Оцінка потреб клієнтів URL: <http://surl.li/ebudx>
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 587 «Про організацію надання соціальних послуг» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/587-2020-%D0%BF#Text>
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 450 «Деякі питання надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2020-%D0%BF#Text>
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 177 «Деякі питання діяльності центрів надання соціальних послуг» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/177-2020-%D0%BF#Text>

9. Постанова Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185 «Про затвердження критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-2020-%D0%BF#Text>

10. Постанова Кабінету Міністрів України від 07.05.2022 № 560 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо надання соціальних послуг у разі введення надзвичайного або воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/560-2022-%D0%BF#Text>

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 січня 2021 року № 99 «Про Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/99-2021-%D0%BF#Text>

12. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.10.2023 № 1124 «Деякі питання надання соціальних послуг» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1124-2023-%D0%BF#Text>

13. Рішення про надання соціальної послуги консультування URL: <https://cutt.ly/i0QSfqc>

14. Сивак Т. В. Система стратегічних комунікацій у публічному управлінні. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. Вип. 6. 2018. С. 28-33.

15. Столярик О., Семигіна Т. Підхід, орієнтований на сильні сторони: огляд основних принципів. *Ввічливість. Humanitas*. 2022. № 4. С. 59–67.

16. Хлівнюк Т.П., Кулава К.О. Методи соціального консультування різних категорій сімей та осіб. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського. Серія: Педагогіки і психології. 2021. № 67 – С. 122-127. ISSN 2415-7872

9.Електронні інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І.І. Мечникова URL: <http://lib.onu.edu.ua/>

2. Науковий журнал «Психологія та соціальна робота» URL: <http://lib.onu.edu.ua/psychologyua/>

3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL <http://www.nbuv.gov.ua/>

4. Офіційний вебпортал Верховної Ради України URL: <https://www.rada.gov.ua/>